

Hogy mi az hogy SZERETED? Nem is gondolnánk, hogy a Szegedi Regionális Természettudományos Diáklaboratórium, ahol fizikából, kémiából és komplex természettudományos témákban szervez szakköri foglalkozásokat. A Szegedi Tudományegyetem Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola. Erről és az intézményben folyó több évtizedes hagyománnyal rendelkező munkáról beszél Nagyistók Katalin.

Nagyistók Katalin MTM programfelelős nyújtott számunkra betekintést a Szegedi Tudományegyetem Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola Minősített Tehetséggondozó Műhely (MTM) tehetséggondozó gyakorlatába. Az intézményben kiemelten fontosnak tartják a tehetséges gyermekek érzelmi intelligenciájának és szociális kompetenciájának fejlesztését – az interjúból az is kiderül, hogy a pedagógusok szerint milyen módszerekkel valósulhat ez meg.

- *Az Önök intézményében mióta valósulnak meg tehetséggondozó programok?*

Intézményünkben több évtizedes hagyománya van a tehetséggondozásnak. Jelentős sikereket értünk el a természettudományokban, az idegen nyelvek, informatika, történelem területén.

Iskolánk tehetséggondozó rendszere a tehetségneveléshez kapcsolódó elméleti ismeretek, szervezeti keretek, nevelési-oktatási tartalmak, szakmai együttműködések, speciális pedagógiai módszerek összességét jelenti. Ezek beépülnek a pedagógiai rendszerünkbe, kapcsolatainkba, és ennek révén komplex módon szolgálják a tehetséges tanulók keresését, azonosítását, fejlesztését.

A Minősített Tehetséggondozó Műhely keretei között működő tehetséggondozó rendszerünk folyamatos fejlesztését, fenntartását is ezen elv szerint a Pedagógiai Program és a minőségirányítás részeként működtetjük.

- *Tapasztalataik szerint melyek a leggyakoribb kihívások a tehetséggondozás területén?*

A tehetségek azonosítása komplex információgyűjtés során valósul meg intézményünkben: gondozásba ágyazott tehetségazonosításunkban objektív (dokumentum-elemzés, kérdőív, tesztek) és szubjektív (megfigyelés, szülővel, gyermekkel, társakkal folytatott beszélgetés) módszereket is felhasználunk. Minél több forrásból igyekszünk ismereteket szerezni a gyerekekről, képességeiről, így jóval árnyaltabb, megbízhatóbb képet kapunk róla. Nem a tehetség azonosítása okoz nálunk gondot, hanem a kiemelten tehetséges gyerekeknél olykor azt tapasztaljuk, hogy a legnagyobb gyengeségük a szociális kompetencia és az érzelmi intelligencia terén nyilvánul meg. Ezek fejlesztése igen komplex, de fontos feladatunk, hiszen az alkalmazkodásra, a csoporttal való együttműködésre az életük minden területén szükségük van diákjainknak. A szaktárgyakat tanító kollégák, a fejlesztőpedagógus, a pszichológus összehangolt munkájára van ekkor szükség, aminek a kidolgozása és megvalósítása nagy kihívás.

- *Mit jelent az intézmény életében, hogy Minősített Tehetséggondozó Műhelyként is működik, illetve, hogy – akár tágabb értelemben is – részt vesz a Tehetségek Magyarországa projektben?*

Mivel több évtizedes hagyománya van iskolánkban a tehetséggondozásnak, ezért a pályázat megjelenésekor úgy döntöttünk, hogy szeretnénk ezen munkánkat egy nagyobb rendszer tagjaként bemutatni, a támogatásoknak köszönhetően továbbfejleszteni, valamint jó gyakorlatokat megismerni és átvenni. Az elmúlt 5 évben mindezek a terveink a Nemzeti Tehetség Központtal folytatott együttműködésünknek köszönhetően meg is valósultak. Leginkább azt emelném ki, hogy tudatosabbak, szervezettebbek lettünk ebben a munkában, több továbbképzésen, műhelymunkán, találkozóon vettünk részt, szakmai kiadványokhoz jutottunk hozzá, ami az MTM-ek támogatásának keretében valósulhatott meg. Szakmai szempontból leginspirálóbbnak a mentortanári rendszer működtetését találtuk. Iskolánk kiterjedt partneri (több mint 30 különböző típusú partnerintézmény) hálózattal rendelkezik, ezek között kiemelkedik a természettudományos tárgyakban való együttműködésünk, aminek központja a SZERETED (Szegedi Regionális

Természettudományi Diáklabor).

- *Az Önök intézményében hogyan, milyen elemekből épül fel tehetséggondozó rendszer, és hogyan működik az?*

Iskolánk a régióban igen előkelő helyet foglal el az intézmények különböző mutatók alapján készített országos rangsorában. Ennek megfelelően számos tehetséges diák választja középiskolai tanulmányai folytatására gimnáziumunkat, mely lehetőség és felelősség is egyben. Különböző profilú osztályokat hirdetünk számukra: matematika, fizika, informatika, magyar, történelem, biológia, kémia és nyelvi orientációjú osztályainkkal kínálunk lehetőséget a diákoknak, érdeklődésüknek megfelelő területen történő dinamikus fejlődésre. Ezekben az osztályokban az emelt óraszámoknak köszönhetően a hétköznapi munka természetes részévé vált a tehetségek azonosítása és segítése. A tehetséggondozó munka egyaránt folyik egyéni és csoportos formában. A természettudományos tehetséggondozásnak óriási segítséget jelent, hogy immár 8 éve iskolánkban működik a Szegedi Regionális Természettudományos Diáklaboratórium, ahol az iskola falain túlmutató tehetséggondozó munka is folyik regionális szakkörök formájában. Az elmúlt években fizikából, kémiából és komplex természettudományos témákban hirdettünk szakköri foglalkozásokat. Ezek mellett rendszeresen szerveztünk tanári műhelymunkákat, ahol a régió pedagógusainak kínáltunk lehetőséget módszereik bemutatására, illetve bővítésére. Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy az egyetemi hallgatóknak, tanárjelölteknek is bemutassuk a tehetséggondozó munka hétköznapi gyakorlatát.

- *Mit gondol, milyen egyéni, közösségi, társadalmi haszna, hozadéka lehet a tehetséggondozásnak?*

A hétköznapi élet, mondjuk úgy a „társadalom” működéséhez az emberek elkötelezett, szorgos munkája szükséges, az élet minden területén. Véleményünk szerint az ország fejlődéséhez tehetséges emberekre is szükség van, akik kreativitásukkal, problémamegoldásukkal, szokatlan szemléletükkel hozzájárulnak a társadalom fejlődéséhez. Ezért a tehetségek felismerése, azonosítása és szárbaszökkenésének előmozdítása az egész társadalom számára kiemelten fontos feladat, mi tanárok pedig munkánk egyik legszebb kihívásának érezzük a velük való foglalkozást. A tehetség persze önmagában kevés kitartás, szorgalom és – ami talán ezeknél fontosabb – a JÓ iránti töretlen elköteleződés nélkül, csak ezen irányvonal követésével tud igazán hasznosulni a

társadalom számára. A tehetség kiemelkedő eredményeivel kitűnik társai közül, és ez az egyediség érzet erősíti az önbizalmát és komoly motivációs erőként hathat a gyakran bizonytalan kamaszkorú diákoknál. A tehetség haszna a közösség számára is könnyen tetten érhető, hiszen hamar sikert, hírnevet, erkölcsi és anyagi elismerést hozhat közössége (család, osztály, csapat, iskola, munkahely, nemzet stb.) számára. Tudásukkal hozzájárulnak, hogy jobban (egészségesebben, biztonságosabban, kényelmesebben stb.) élhessünk.